

Секція 1

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

БАСАРАБ О. Т.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії права та кримінально-процесуальної діяльності
Національної академії Державної прикордонної служби
України імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький);*
 <https://orcid.org/0000-0001-7839-6955>;

ЛАРІОНОВА І. Т.,

*старший викладач кафедри тактичної та
спеціальної фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;*
 <https://orcid.org/0000-0001-7006-6476>

РОЗВИТОК HARD SKILLS I SOFT SKILLS ПРИ ВИКЛАДАННІ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОГО БЛОКУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

В умовах протистояння російській агресії проти України, належна підготовка персоналу сектору безпеки і оборони є особливо важливим питанням, оскільки саме від рівня їх підготовки залежать наші успіхи у збройній боротьбі проти ворога. У контексті зазначеного, підготовка офіцерського складу у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання набуває особливого змісту та актуальності.

В освітньо-професійних програмах за спеціальностями, підготовка яких здійснюється у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, чітко визначені програмні компетентності (інтегральні, загальні, спеціальні тощо), якими має володіти випускник після завершення навчання.

У результаті навчання випускники набувають необхідних знань та навичок: hard skills i soft skills.

Історію походження цих термінів пов'язують з армією США, коли у середині XX століття військові командири цієї країни, переслідуючи мету підвищення рівня підготовки військовослужбовців, почали окремо оцінювати навички підлеглих, попередньо розділивши їх на дві групи.

До першої увійшли hard skills, з англійської перекладається як жорсткі навички. Це набір специфічних професійних навичок, змістом яких є отримання знань у певній галузі наук, необхідних для виконання функціональних обов'язків [1]. Характерною особливістю цього виду навичок є те, що у процесі

успішного оволодіння ними, головну роль відіграє інтелект та знання, отримані під час навчальних занять.

Зазвичай, формування *hard skills* у здобувачів вищої освіти на кафедрах теоретико-правового блоку закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання відбувається на першому році навчання, коли курсанти розпочинають вивчення базових юридичних освітніх компонент, що служать фундаментом для опанування галузевих дисциплін на старших курсах. У процесі подальшого навчання вони нарощують свої первинні знання та після випуску отримують той необхідний обсяг знань та професійних навичок, який дозволяє їм на належному рівні виконувати свої службові обов'язки. За таких обставин, важливу роль у формуванні *hard skills* у випускників закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання відіграє вдале поєднання теоретичних знань та практичних навичок, які вони отримують у процесі навчання як під час аудиторних занять, так і під час проходження стажування у практичних органах.

Другу групу навичок склали *soft skills*, що у перекладі з англійської означає – м'які навички. Це персональні якості особи, пов'язані з характером, які набуваються у результаті психоемоційної діяльності здобувача вищої освіти та відображають індивідуальний емоційний стан людини, її відношення до навколишнього середовища та здатність до комунікації з оточуючим світом [2].

Варто зауважити, що сталого переліку цього виду навичок немає, оскільки все залежить від специфіки професійної діяльності.

У науковій літературі крім класичних 4 К (критичне мислення; креативність; комунікація; командна робота) зазвичай виділяють такі *soft skills* як вміння переконувати, гнучкість, тайм менеджмент, вміння вирішувати конфлікти, відповідальність тощо. В свою чергу, Британська платформа інтернет навчання *Skills you need* акцентує увагу на таких навичках як лідерство, міжособистісна комунікація, адаптивність, здатність працювати в команді та приймати рішення [2].

Для майбутніх правоохоронців формування *soft skills* є особливо важливим, оскільки наші випускники повинні мати не лише хороші знання у сфері своєї службової діяльності, але й володіти лідерськими якостями офіцера-управлінця, бути стійкими до стресів, вміти комунікувати з місцевим населенням, а також представниками інших правоохоронних органів, судів та суміжних служб тощо.

Таким чином, вже починаючи з викладання на першому курсі освітніх компонент теоретико-правового блоку, у курсантів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання закладаються не тільки юридичні знання – *hard skills*, але й формуються та розвиваються такі навички *soft skills* як лідерство, відповідальність, міжособистісна комунікація, адаптивність, здатність працювати в команді, тайм менеджмент, вміння переконувати, приймати рішення, врегульовувати конфлікти тощо. Вдала колаборація вищезазначених знань та вмінь сприяє розвитку у майбутніх правоохоронців праворозуміння, тобто здатності до критичного аналізу правових явищ, формує у них правову культуру правоохоронця як різновид загальної культури та правосвідомість – систему почуттєвих і мислених образів комунікативно-вольової спрямованості, через які відбувається сприйняття правової реальності та розвивається ставлення до права.

Вищезазначене не вичерпує проблематики досліджень з даної тематики, а лише доповнює існуючі у межах наукового дискурсу дослідження.

Список бібліографічних посилань

1. Британська платформа інтернет навчання Skills you need. Hard skills. URL: <https://www.skillsyouneed.com/rhubarb/hard-skills-resume.html> (дата звернення 11.04.2022).

2. Британська платформа інтернет навчання Skills you need. Soft skills. URL: <https://www.skillsyouneed.com/general/soft-skills.html> (дата звернення 11.04.2022).

Отримано 09.05.2023

КРІЩАК І. В.,

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії з проблем досудового розслідування

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-3530-4269>

ЗАГАЛЬНОСВІТОВІ АСПЕКТИ ГЕННОГО В ЛЮДИНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ КРИМІНОТЕОЛОГІЧНИХ ВИКЛИКІВ І ЗАГРОЗ: ДУХОВНО-ЦІННІСНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ

Ми вважали, що наша доля сходить до нас із зірок,
насправді ж вона записана у наших генах.

Джеймс Уотсон

Все/будь-яке інтелектуальне мислення спрямоване на виснаження, причому сам автор не помічає, як поринає у глибинні простори/красиви науки, з яких вибратись попросту неможливо, де щоразу розкриваються нові аспекти/акценти тієї чи іншої проблеми. З іншого боку, це і піднесеність Духу, коли є можливість міркувати з тієї чи іншої теми/проблеми, яка найбільше лежить до серця/душі.

Геном: загальносвітові/загальноцивілізаційні/загальнодержавні аспекти проблеми. Генна інженерія/генофонд/генний код/генотип націй і народностей є надзвичайно важливими не лише у науці, але й загальному кругозорі/світогляді тієї чи іншої особистості, насамперед з позицій існуючих загроз всього генномодифікованого, а також необхідності благочестивостей генних/духовних станів/ліній людства, окремих націй та народностей.

Особливо дана проблема викликає кримінологічну зацікавленість, всього того нищівного/загрозливого/криміногенного, що може завдати безпосередньої шкоди нинішнім та майбутнім поколінням. Усім цим станам неодмінно передуватиме світло у тунелі, тобто добрі/покаянні властивості/аспекти Добра, з виведенням всякого зла на чисту воду/дорогу, з бажанням праведності/торжества правди Божої та справедливості. Безперечно, розроблення ознаменованої теми і проблеми має надзвичайно важливе/універсальне значення. Її неможливо окреслити якимось чином, адже обрис геному за нинішніх умов надзвичайно різноманітні, меж і краю яким не має. Звідси, обрана тема викликає особливу актуальність/має свою неабияку важливість та зацікавленість.